

DOBRO NEBO ZLO?

Co přinesou registrační pokladny

V poslední době se hodně mluví o významu registračních pokladen v maloobchodě, hostinství, v obchodních řetězcích, takřka na každém pokladním místě. Snaha o snížení neproduktivních nákladů, zvýšení efektivity provozu, každodenní analýza prodejů ve spojení s modernizací pokladního místa se dnes pojí s potřebou co nejvíce atraktivit pokladní prostor. I když je často investice do modernizace nákladná, určitě se vyplácí.

Živoucím důkazem jsou velké řetězce, které tyto investice dokázaly zúročit. Navíc jejich nároky na minimalizaci pokladního prostoru, zrychlení doby nutné pro odbavení zákazníka u pokladny, snížení nákladů na spotřební materiál a spousta dalších požadavků, donutily dnešní výrobce – dovozce pokladen k nemalým investicím do výzkumu a vývoje pokladen.

Právě kvůli zvyšujícím se požadavkům na pokladny dnes můžeme na trhu najít spousty zařízení, která jsou velmi dobře vybavena a přitom neztrácejí na jednoduchosti ovládání. Samozřejmostí se stala komunikace s PC nebo vzdálená správa pomocí modemu či sítě. Každý obchodník by si měl uvědomit, že výběrem pokladny buď zefektivní prodej, nebo naopak nevhodným výběrem bude limitovat své prodejní možnosti.

Vyplatí se vyčkávat?

Ve spojení se Zákonem o registračních pokladnách vyvstává otázka, zda je dobrou taktikou vyčkat, co se bude dít, nebo se připravit předem a pokladnu koupit již nyní. Stát již dnes poskytuje daňovou motivaci na zakoupení pokladny pomocí přímého daňového odpočtu. Dá se tak ušetřit až 50 % (maximálně do výše 8 000 Kč) pořizovacích nákladů za registrační pokladnu, pokud obchodník zakoupí pokladnu do 30. 6. 2006. V druhém pololetí lze ušetřit 30 % (maximálně 4 000 Kč) na technickém zhodnocení pokladny.

Tuto nabídku stojí za to zvážit. Proč? Přímý odečet je první důvod, druhým důvodem je to, že každý, kdo chce zvýšit prodej, potřebuje nějaký analytický nástroj. Pokud se spokojíme s faktem, že to nějak jde, určitě bychom se měli zamyslet, zda to může jít lépe. Víme, kdy máme největší prodej? Tisknu

věrnostní kupóny a bonusy? Dělán pro své zákazníky, co jiní nedělají? Analyzuji nějak své prodejce? Mám přehled o výši skladu?

Třetím důvodem je fakt, že pokud budeme vyčkávat na konec roku, kdy nastane povinnost vybavit provoz pokladnou, může dojít k situaci, že ji nestihneme uvést do provozu, protože koncem roku vypukne šílensství a servisní organizace nebudou mít čas. Budou mít napilno a kromě toho si již nebudou moci vybrat, budu uzavírat smlouvu o servise s tou organizací, která bude volná.

Jaké řešení zvolit

V návaznosti na předchozí téma se jen letmo dotkneme otázky, jak správně vybrat registrační pokladnu a také jaká řešení jsou k dispozici. Nejdříve musí obchodník zvážit, jaké má dosavadní zařízení a jestli jej zmodernizuje nebo raději koupí nový pokladní systém či registrační pokladnu. Každý typ prodejny má svá specifika. Každý obchodník má ale stejný motiv – obsloužit zákazníka tak, aby se rád vrátil a udělal další nákup. Proto by měl zvážit, kolik peněz a jak chce investovat.

Obecně vzato, na trhu je několik druhů řešení, jež splní Zákon o registračních pokladnách:

» Efektivní řešení pomocí klasické elektronické registrační pokladny, ke které lze připojit mnoho pokladních periférií jako je např. čtečka čárových kódů, váha, pokladní klávesnice, extra zákaznický displej, dotykový displej, zásuvka na peníze a další.

» Dalším typem zařízení je osobní počítač, na kterém běží pokladní software, k počítači je připojena fiskální tiskárna opatřená displejem pro zákazníka. K tomuto PC se opět dá připojit čtečka čárového kódu a další periférie. Sestava může být též vybavena dotykovým displejem o velikosti až 17 palců, na kterém obsluha stiskem prstu zadává položky nákupu. Je to výkonnější, rychlejší, ale dražší řešení než klasická registrační pokladna, pokud bereme v úvahu cenu PC a pokladního softwaru. Do budoucna zvládne PC řešení s fiskál-

Musíte znát

Koho se zákon o registračních pokladnách týká?

V podstatě každého, kdo přijímá a vydává v rámci maloobchodní nebo restaurační činnosti platby na základě živnostenského listu. Nezáleží na tom, zda se jedná o fyzickou nebo právnickou osobu. V zákoně se obě osoby označují jako „povinný subjekt“.

Co je to fiskální zařízení?

Jde o registrační pokladnu (která dokáže pracovat samostatně – off-line) nebo fiskální tiskárnu (pro on-line připojení k počítači). Jejich podstatou je takzvaná „fiskální paměť“. Do ní se ukládají informace o veškerých transakcích provedených pomocí fiskálního zařízení, a to tak, aby jeho uživatel nebyl schopen nijak mazat či pozměňovat data do paměti už jednou uložená. Přístup do ní mají jen kontrolní finančního úřadu a autorizovaná servisní střediska.

Co je to fiskalizace?

Stávající pokladny sice nevyhovují zákonu o registračních pokladnách, ale některé z nich mohou být „upraveny“ tak, aby zákonu vyhověly. Zjednodušeně řečeno jde o doplnění pokladny o modul obsahující fiskální paměť a programovou úpravu jejího softwaru.

Proč je potřeba autorizované servisní středisko?

Jedině toto středisko uvede vaše fiskální zařízení do provozu a jen ono je oprávněno provádět servis a údržbu. Se servisním střediskem také musíte mít uzavřenu smlouvu, u něj dostanete i servisní knihu, nezbytnou k zaregistrování pokladny na finančním úřadě.

Co je to pokladní místo?

Každé místo, kde se v obchodě provádějí platby – např. pokladna v samoobsluze. Některé registrační pokladny však mohou být i přenosné, což je výhodné třeba v restauracích.

ni tiskárnou více funkcí a navíc se dá se upgradovat – doprogramovat.

» Poslední kategorií tvoří pokladní terminály. Jsou to speciálně upravené PC s dotykovým displejem, fiskální tiskárnou a se zákaznickým displejem, která vzhledově i hardwarově tvoří jeden funkční celek a jsou upravena pro zátěžový provoz rychlých občerstvení nebo naopak díky modernímu vzhledu a výkonu dotváří image restaurací a hotelů. Tato zaříze-

Jiří Bubník

Business development manager, vedoucí oddělení pokladních systémů ATComputers. Na článku spolupracoval Petr Vaněk, obchodní ředitel ATComputers.

ni jsou velmi spolehlivá, atraktivní, ale zároveň dražší.

Zvažte podmínky pro rozvoj své společnosti obecně, dále pak zvažte, zda bude efektivnější zvolit registrační pokladnu nebo PC s fiskální tiskárnou. Hodně důležitá je servisní podpora zakoupených produktů. Pokud uvidíte, že na internetových stránkách nebo v seznamu servisních míst figuruje pouze pár firem, posuďte jaká asi bude podpora. Servis totiž hraje rozhodující roli při údržbě registračních pokladen. Můžete levně koupit pokladnu, ale pak zplakat nad výdělkem, pokud nebudete mít v záloze dostatečně schopného a silného servisního partnera.

Jaké jsou parametry pro výběr?

Tak jako má automobil motor, klasická registrační pokladna má tiskovou mechaniku a velikost paměti pro programovatelné položky zboží tzv. PLU nebo elektronický žurnál. Tyto parametry jsou brány v úvahu jako první vzhledem k zamýšlené rychlosti prodeje a k počtu prodávaných položek. U trhovce, který prodává pár položek je požadavek jiný než u řetězce s tisíci položkami. U větších a rychlých provozů může i krátká porucha znamenat tisíci ztráty a odliv zákazníků, např. pro benzinovou pumpu. Větší provoz s rychlou kadencí prodeje bude vyžadovat náročnější řešení. Nezapomeňte i na parametry provozu na záložní akumulátor u mobilních řešení.

Důležitým kritériem jsou nároky na skladování kopií účtenek a propoje-

ní s osobním počítačem. Pro toho, kdo nepoužívá počítač, je zbytečné, aby kupoval registrační pokladnu s elektronickým žurnálem. U fiskálních tiskáren je tomu podobně. Důležitá je rychlost a kvalita tisku, fakt, zda tiskárna umí vytisknout dodací list či jiný nefiskální doklad, zda dovede vytisknout čárové kódy, loga a jak kvalitní má displej. Rozhodujícím faktorem je i velikost paměti fiskálního modulu a jeho nadstandardní funkce, dílenské zpracování a dlouholeté reference na pokladní tiskárny. Spolehlivost a jméno značky nejsou zanedbatelné reference. Poze produktů Epson je v tomto směru neotřesitelná, stejně jako osvědčená kvalita registračních pokladen Euro od společnosti Elcom. Kvalitu zařízení IBM netřeba vyzdvihoval. Dlouholeté zkušenosti výrobců na mezinárodních trzích jsou prostě k nezaplacení.

Ministerstvo financí dosud certifikovalo několik typů pokladen různých značek, které vyhovují fiskálnímu zákonu. V současné době to jsou výrobky Euro, Optima, Serd, Epson, Sencor SCR a Unitron. U některých dalších pokladen je povolena fiskalizace.

Jak vyhovět fiskálnímu zákonu?

V současné době panuje mezi veřejností značná nejistota ohledně Zákona o registračních pokladnách. Málokdo ví, že fiskální zákon vstoupil v platnost již 1. července 2005, nicméně povinnost zavést fiskální zařízení do provozu ukládá až k 1. lednu 2007.

Zákon ukládá provést v zásadě čtyři nejdůležitější kroky:

- » Za prvé musíte pořídit fiskální zařízení – tedy buď registrační pokladnu, nebo fiskální tiskárnu.
- » Uzavřít smlouvu s některým z autorizovaných servisních středisek, které vaše fiskální zařízení zprovozní a předá vám servisní knihu. Servisní středisko je také oprávněno provést fiskalizaci vaší stávající pokladny.
- » Dále jste povinni zaregistrovat fiskální zařízení na místně příslušném finančním úřadě a předložit mu servisní knihu. Úřad vám naopak přidělí daňový kód pokladny.
- » Nakonec musíte viditelně vyvěsit na prodejním místě informační leták s textem, informujícím zákazníka, že jste mu povinni vystavit účtenku. Přesné znění naleznete např. na <http://cds.mfcr.cz>. To vše je třeba provést nejpozději do 1. ledna 2007.

Nešetřete – kvalitní řešení se vyplatí

Rozhodně nekupujte pokladnu pouze na základě ceny. Kvalitní pokladna Vám bude sloužit minimálně po dobu 5 a více let. Životní cyklus pokladny je výrazně delší než u PC nebo jiného spotřebního zboží. Pokladnu Vám musí servisní organizace spustit, tzn. fiskalizovat a jednou za 24 měsíců provést údržbu. Ověřte si všechny dostupné informace a servisní dostupnost. Vše souvisí se vším a u pokladen to platí dvojnásob.

INZERCE ▼

neuvěřitelné SLEVY

computer
press

VELKÁ SLEVOVÁ AKCE

-70%

-50%

-30%

mimořádné slevy

ve výši 30 až 70 % na více než 250
vybraných knižních titulů

pouze

pro zákazníky internetového
obchodu <http://knihy.cpress.cz>

jen do konce března 2006

PŘESVĚDČTE SE SAMI
Nepropáštěte nabídku,
která se již nebude opakovat!

<http://knihy.cpress.cz>

REGISTRAČNÍ POKLADNA

Toto řešení je výhodné tehdy, když nepoužíváte informační systém propojený s fiskálním zařízením nebo potřebujete komunikovat off-line, případně pokud nemáte specializovaný prodejní software. Registrační pokladna může pracovat zcela samostatně bez jakéhokoliv kontaktu s počítačem (který k její činnosti tedy vůbec nemusíte mít) nebo používá dávkový přenos dat. Některé registrační pokladny jsou ale

schopny pracovat i v režimu fiskální tiskárny.

Chcete-li si ji opatřit, máte v zásadě dvě možnosti. Pokud vlastníte pokladnu, u které je možné provést fiskalizaci (informaci o možnostech vám poskytne výrobce či dodavatel pokladny nebo ji naleznete na stránkách České daňové správy – <http://cds.mfcr.cz>), stačí zajít do nejbližšího autorizovaného servisního střediska, kde vám ji provedou. Změna

FISKÁLNÍ TISKÁRNA

Tuto možnost zřejmě využije většina uživatelů informačních nebo ekonomických systémů, kteří dnes řídí prodej pomocí počítačů. Cena fiskální tiskárny bývá přes 10 000 Kč, je tedy paradoxně dražší než obyčejná registrační pokladna; na druhou stranu se ale většinou vyznačuje mnohem vyšším výkonem, kvalitnějším a rychlejším tiskem. Navíc na jednu tiskárnu může být napojeno více různých počítačů prostřednictvím síťového rozhraní – v tom se neliší od běžných tiskáren.

Svůj informační systém ovšem přes ni musíte „naučit“ tisknout. Fiskální tiskárna vyžaduje totiž speciální ovladače, protože kromě tisku eviduje i tok peněz, a program do tiskárny posílá i finanční údaje, které se následně ukládají do fiskální paměti. Každá z tiskáren má ale tento interface jiný, tudíž i vy potřebujete jiný software pro tisk. Úpravu vašeho informačního systému na tisk účtenek ve fiskální tiskárně by vám měl zajistit výrobce softwaru.

Druhým řešením je použít některý z moderních specializovaných

prodejních softwarů, které umožňují tisk účtenek na většině fiskálních tiskáren dostupných na českém trhu. Při této variantě se nemusíte zaobírat tím, jaké tiskárny od jakého výrobce používáte, a pro každou z nich optimalizovat váš IS zvlášť; řešíte pouze přenos dat mezi vaším IS a prodejním softwarem. □

Pohled z praxe

Jaký je váš názor na nutnost zavádění registračních pokladen?

Petr Vozák, Vyšší zdravotnická škola Brno
Patrně budeme muset nasadit registrační pokladnu do školního bufetu. Vzhledem k jeho prakticky neziskovému charakteru to pro nás samozřejmě bude zbytečná komplikace.

Jan Zahradka, Computer Press
Poněvadž registrační pokladny budou v krátké době povinné všude, kde se prodává zboží, budeme touto povinností zřejmě postiženi také a tedy budeme na to muset reagovat pořízením registrační pokladny (pokladen). Nicméně osobně nejsem zcela přesvědčen, že registrační pokladny jsou šťastným řešením a že pomohou nějakým výrazným způsobem vyřešit problémy s daňovými úniky či přesnou evidencí příjmů. Lidé jsou vynalézaví...

spočívá prakticky pouze v přidání modulu s fiskální pamětí a ve změně firmwaru. Ceny se pohybují většinou v řádu jednotek tisíc podle typu pokladny.

Nebo si můžete koupit novou registrační pokladnu. Tato varianta je o něco nákladnější, nová stojí minimálně 6 500 Kč.

Jak ušetřit?

Včasným pořízením fiskálního zařízení můžete citelně ušetřit na výdajích:

30. červen 2006 – pořídíte-li si do tohoto termínu fiskální zařízení, budete si moci z daní odečíst 50 % nákladů na něj vynaložených, nejvýše však do výše 8 000 Kč na jednu pokladnu nebo fiskální tiskárnu.

31. prosinec 2006 – do tohoto data si z daní můžete odečíst 30 % hodnoty fiskalizace stávající registrační pokladny, do maximální výše 4 000 Kč.

1. leden 2007 – budete-li po tomto termínu provádět platby na zařízení, které nevyhovuje fiskálnímu zákonu, vystavujete se nebezpečí pokuty za „porušení povinnosti nepeněžité povahy při správě daní“.

Odkazy

<http://cds.mfcr.cz>

Česká daňová správa, zákon o registračních pokladnách, výčet všech certifikovaných pokladen atd.